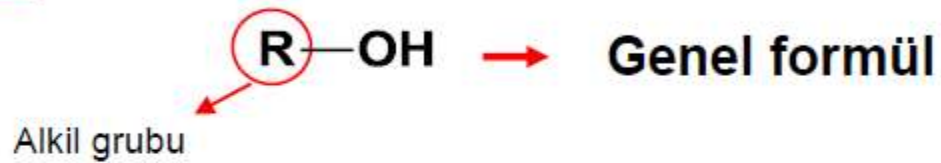

Alkoller

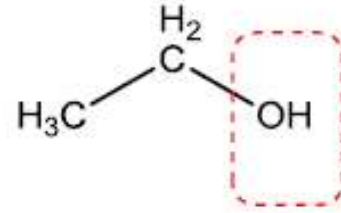
ALKOLLER VE POLİOLLER

Formül:

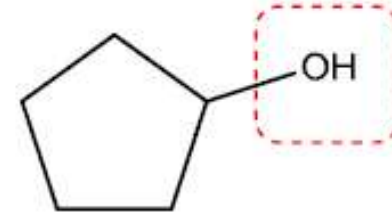

"-OH" grubunun bağlı olduğu "C" atomunun sübstütiyent derecesine göre:

etanol ya da etil alkol

Siklopentanol

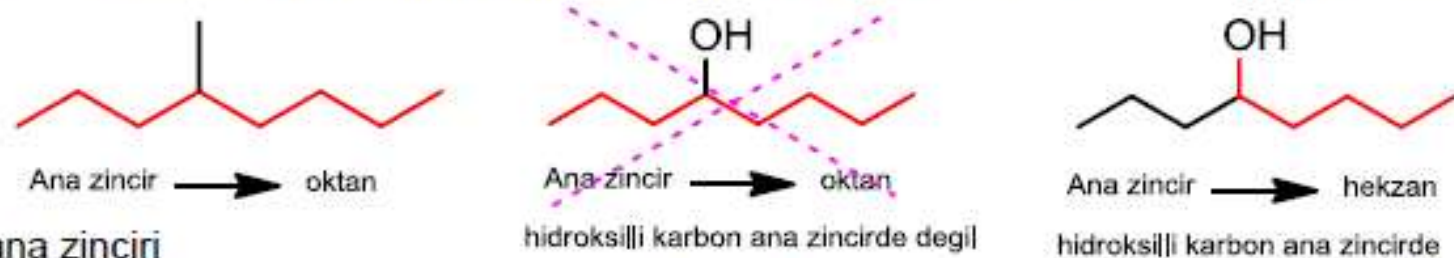
Daha önceki adlandırma kurallarına uyularak alkollerin adlandırması aşağıdaki basamaklar izlenerek yapılır.

1. Ana zincir belirlenir.
2. Dallanmış grupların belirlenmesi ve adlandırması yapılır.
3. Dallanmaların herbirinin numaraları dallanmış grubun adının önüne getirilir.
4. Dallanmalar alfabetik olarak sıralanır.

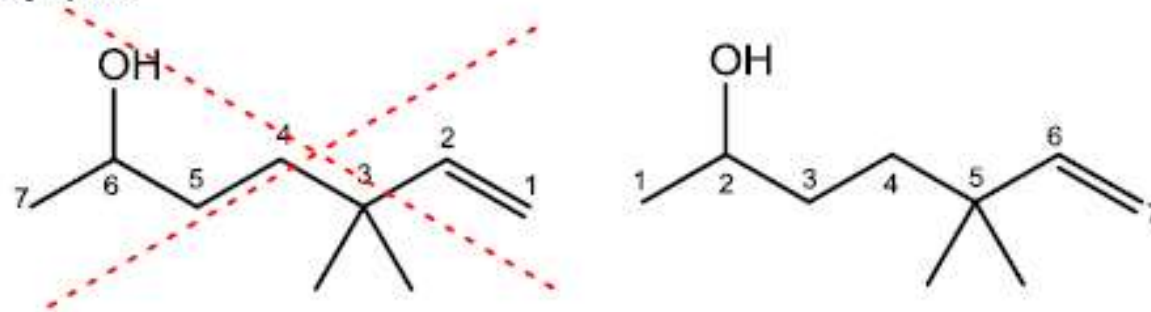
a) Ana zincirdeki alkan adının sonuna hidroksil grubunun varlığını belirtmek için **-ol** eki getirilir.

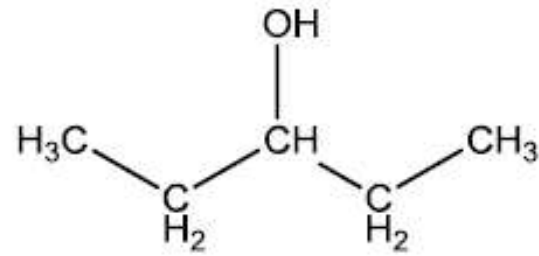
b) Ana zincir oluşturulurken, hidroksil grubu ile bağ yapmış karbon atomu zincirde bulunmalıdır.

c) Alkolün ana zinciri numaralandırılırken, alkil grupları ve π bağına göre alkol grubunun numarası en küçük olacak şekilde numaralandırma yapılır.

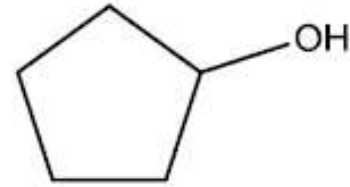

d) alkol isimlendirmesi yapılırken ana zincir adının sonuna, numarayla birlikte -ol eki getirilir. 1993 ve 2004 yıllarında IUPAC'ın tavsiyesi olan bu adlandırma sistemiyle aşağıdaki bileşiğin adı eski adı ile yeni adı şu şekilde olur. İki adlandırmada doğru kabul edilmektedir.

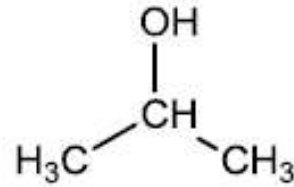
pentan-3-ol ya da 3-pentanol

Halkalı yapıya bağlı alkol grubu varsa, numaralandırma hidroksil grubundan başlanarak yapılır. Numaralandırma alkolden başladığı için alkol numarası hep 1 olacağından, adlandırma yaparken yazılmasına gerek olmaz.

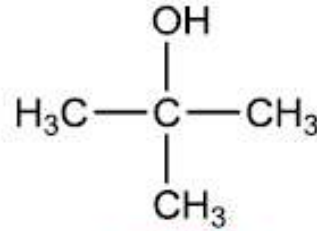

siklopentanol

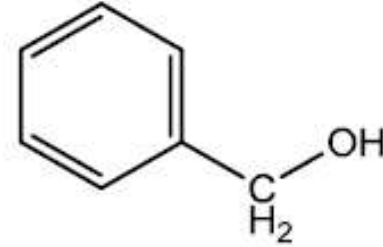
IUPAC, bazı alkollerin genel kullanımda kabul görmüş adlarının kullanılmasını kabul etmektedir. Aşağıda bu alkollerden üçü örnek olarak verilmiştir.

izopropil alkol
2-propanol
ya da
propan-2-ol

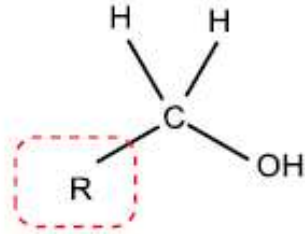
tert-bütül alkol
2-metil-2-propanol
ya da
2-metilpropan-2-ol

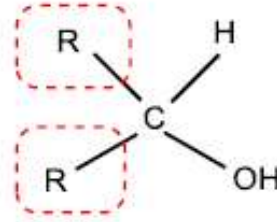
Benzil alkol
fenilmetanol

Alkoller, hidroksil grubunun bağlı olduğu karbon atomundaki alkil grubu(R) sayısına göre, primer, sekonder ve tersiyer alkol gruplandırılabilirler.

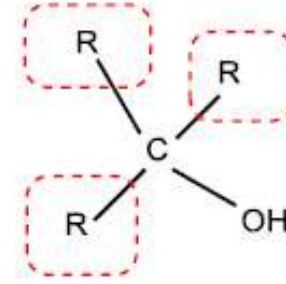
Alkoller, hidroksil grubunun bağlı olduğu karbon atomundaki alkil grubu(R) sayısına göre, primer, sekonder ve tersiyer alkol gruplandırılabilirler.

Primer alkol

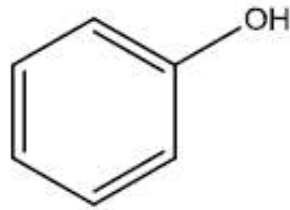

Sekonder alkol

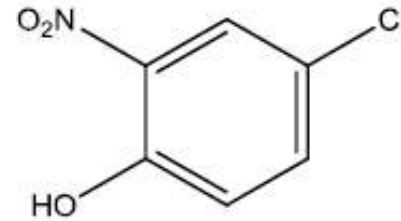

Tersiyer alkol

Fenol kelimesi özel bir bileşik olan hidroksibenzen için kullanılırken, yapıda dallanma olunca ana yapı adı olarak ta kullanılmaktadır.

Fenol

4-klor-2-nitrofenol